

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

PHẠM THỊ BÍCH HÒA

NGHIÊN CỨU ĐẶC ĐIỂM
SINH VẬT HỌC, SINH THÁI HỌC
CỦA CÂY TRÀ HOA VÀNG (*CAMELIA CHRYSANTHA* L)
TRỒNG TẠI HUYỆN BA CHẼ, TỈNH QUẢNG NINH

LUẬN VĂN THẠC SĨ SINH HỌC

THÁI NGUYÊN - 2017

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

PHẠM THỊ BÍCH HÒA

NGHIÊN CỨU ĐẶC ĐIỂM
SINH VẬT HỌC, SINH THÁI HỌC
CỦA CÂY TRÀ HOA VÀNG (*CAMELIA CHRYSANTHA* L)
TRỒNG TẠI HUYỆN BA CHẼ, TỈNH QUẢNG NINH

Chuyên ngành: Sinh thái học

Mã số: 60 42 01 20

LUẬN VĂN THẠC SĨ SINH HỌC

Người hướng dẫn khoa học: TS. LƯƠNG THỊ THÚY VÂN

THÁI NGUYÊN - 2017

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các tài liệu, kết quả trong luận văn là trung thực và chưa từng ai công bố trong bất kỳ công trình nào.

Thái Nguyên, tháng 04 năm 2017

Tác giả luận văn

Phạm Thị Bích Hòa

LỜI CẢM ƠN

Trong suốt quá trình học tập và thực hiện đề tài luận văn thạc sĩ tại khoa Sinh - KTNN Trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên, tôi đã nhận được sự ủng hộ, giúp đỡ nhiệt tình của các thầy cô giáo, gia đình và bạn bè.

Trước tiên tôi xin bày tỏ lòng cảm ơn sâu sắc nhất đến cô giáo **TS. Lương Thị Thúy Vân**, người đã tận tình hướng dẫn, truyền đạt những kiến thức, kinh nghiệm quý báu để tôi có thể hoàn thành luận văn này.

Tôi cũng xin bày tỏ lòng biết ơn chân thành đến các thầy cô giáo khoa Sinh học, bộ phận đào tạo Sau đại học - Trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên đã nhiệt tình giảng dạy và giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu tại trường.

Tôi xin chân thành cảm ơn các cán bộ phòng Hóa phân tích, Viện Hóa học, Viện Hàn lâm khoa học và Công nghệ Việt Nam đã tận tình giúp đỡ tôi trong quá trình thực hiện đề tài này.

Tôi xin chân thành cảm ơn gia đình ông Ninh Văn Trắng, huyện Ba Chẽ, tỉnh Quảng Ninh đã giúp đỡ tôi trong quá trình thực hiện đề tài này.

Cuối cùng, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn các cán bộ UBND huyện Ba Chẽ, gia đình và bạn bè đồng nghiệp đã động viên giúp đỡ tôi trong thời gian học tập, nghiên cứu khoa học.

Xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 04 năm 2017

Tác giả

Phạm Thị Bích Hòa

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN.....	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU VÀ CHỮ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG	v
DANH MỤC CÁC ĐỒ THỊ, HÌNH	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài	2
Chương 1. TỔNG QUAN TÀI LIỆU	4
1.1. Khái quát về chi chè	4
1.1.1. Vị trí phân loại chi Camellia L.	4
1.1.2. Đặc điểm hình thái và phân bố chi Camellia L.....	4
1.2. Đặc điểm thực vật học, sinh thái học và giá trị kinh tế một số loài cây Trà hoa vàng.....	7
1.2.1. Đặc điểm thực vật học, sinh thái học của một số loài Trà hoa vàng	7
1.2.2. Giá trị của loài trà hoa vàng	12
1.3. Tình hình nghiên cứu cây Trà hoa vàng trên thế giới và Việt Nam.....	16
1.3.1. Tình hình nghiên cứu cây Trà hoa vàng trên thế giới.....	16
1.3.2. Tình hình nghiên cứu cây Trà hoa vàng ở Việt Nam.....	18
1.4. Giá trị kinh tế và tình hình sản xuất Trà hoa vàng Ba Chẽ	21
1.4.1. Giá trị kinh tế Trà hoa vàng Ba Chẽ	21
1.4.2. Tình hình sản xuất Trà hoa vàng Ba Chẽ.....	21
Chương 2. ĐỐI TƯỢNG, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU...22	22
2.1. Đối tượng, thời gian và địa điểm nghiên cứu.....	22
2.1.1. Đối tượng nghiên cứu	22
2.1.2. Thời gian và địa điểm nghiên cứu.....	22

2.2. Nội dung nghiên cứu	22
2.3. Phương pháp nghiên cứu	22
2.3.1. Phương pháp điều tra trong nhân dân	22
2.3.2. Phương pháp nghiên cứu đặc điểm hình thái, giải phẫu thực vật	23
2.3.3. Phương pháp nghiên cứu ngoài thực địa.....	24
2.3.4. Phương pháp lấy mẫu, xử lý và phân tích đất.....	26
2.3.5. Phương pháp xử lý số liệu.....	30
Chương 3. ĐIỀU KIỆN TỰ NHIÊN - KINH TẾ XÃ HỘI KHU VỰC	
NGHIÊN CỨU	31
3.1. Điều kiện tự nhiên	31
3.1.1. Vị trí địa lý	31
3.1.2. Địa hình.....	31
3.1.3. Địa chất, thổ nhưỡng.....	32
3.1.4. Khí hậu, tài nguyên nước	35
3.2. Điều kiện kinh tế, xã hội	37
3.2.1. Điều kiện kinh tế	37
3.2.2. Điều kiện xã hội	38
Chương 4. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN.....	41
4.1. Kết quả nghiên cứu đặc điểm thực vật học	41
4.1.1. Đặc điểm hình thái của Trà hoa vàng Ba Chẽ	41
4.1.2. Đặc điểm vi phẫu của Trà hoa vàng Ba Chẽ.....	42
4.2. Kết quả điều tra kiến thức bản địa về khai thác, sử dụng và gây trồng cây Trà hoa vàng.....	45
4.2.1. Tình hình khai thác và sử dụng cây Trà hoa vàng	45
4.2.2. Tình hình gây trồng cây Trà hoa vàng	48
4.3. Tri thức bản địa về sự phân bố sinh thái của cây Trà hoa vàng	48
4.4. Thành phần và tính chất đất trồng Trà hoa vàng Ba Chẽ.....	50
4.4.1. Tính chất lý học của đất	50
4.4.2. Tính chất hóa học của đất	52
4.5. Ảnh hưởng của các tổ hợp phân bón khác nhau tới sinh trưởng của cây Trà hoa	

vàng	53
4.5.1. Ảnh hưởng của các tổ hợp phân bón tới chiều cao và đường kính chồi của cây	54
4.5.2. Ảnh hưởng của phân bón tới khả năng ra chồi của cây Trà hoa vàng	55
4.5.3. Kết quả đánh giá mức độ sâu hại của cây Trà hoa vàng	57
KẾT LUẬN VÀ ĐỀ NGHỊ	58
1. Kết luận	58
2. Đề nghị	59
TÀI LIỆU THAM KHẢO	60
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU VÀ CHỮ VIẾT TẮT

STT	Chữ viết tắt	Chữ viết đầy đủ
1.	VN	Việt Nam
2.	TQ	Trung Quốc
3.	CT	Công thức
4.	EGCG	Epigalo catechin gallat
5.	UBND	Ủy ban nhân dân
6.	Nxb	Nhà xuất bản
7.	Cs	Cộng sự
8.	DPPH	1,1-diphenyl-2-picryl-hydrazyl
9.	TB	Trung bình

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1.	Danh mục các loài Camellia L. có hoa vàng ở Việt Nam.....	6
Bảng 3.1.	Các nguồn tài nguyên đất đai huyện Ba Chẽ	34
Bảng 4.1.	Kết quả điều tra khai thác và sử dụng cây Trà hoa vàng.....	45
Bảng 4.2.	Tình hình khai thác cây Trà hoa vàng qua các thời kỳ.....	46
Bảng 4.3.	Tình hình gây trồng cây Trà hoa vàng	48
Bảng 4.4.	Kiến thức bản địa về sự phân bố cây Trà hoa vàng	49
Bảng 4.5.	Độ ẩm đất trồng Trà hoa vàng Ba Chẽ.....	50
Bảng 4.6.	Thành phần cơ giới đất trồng Trà hoa vàng Ba Chẽ	51
Bảng 4.7.	Tính chất hóa học của đất.....	52
Bảng 4.8.	Sự tăng trưởng chiều cao trung bình chồi và đường kính chồi của Trà hoa vàng	54
Bảng 4.9.	Ảnh hưởng của phân bón tới khả năng ra chồi của cây Trà Hoa vàng.....	56
Bảng 4.10.	Mức độ sâu hại cây Trà hoa vàng trong vụ đông xuân 2017 ...	57

DANH MỤC CÁC ĐỒ THỊ, HÌNH

ĐỒ THỊ

Đồ thị 4.1. Tình hình khai thác cây Trà hoa vàng qua các thời kỳ	46
--	----

HÌNH

Hình 1.1. Hình ảnh phân bố và hình thái Trà hoa vàng Ba Vì.....	7
Hình 1.2. Trạng thái rừng và hình thái Trà hoa vàng Sơn Động	8
Hình 1.3. Trà hoa vàng Cúc Phương.....	9
Hình 1.4. Trạng thái rừng có 2 loài Trà hoa vàng phân bố.....	10
Hình 1.5. Trà hoa vàng Tam Đảo.....	11
Hình 1.6. Trạng thái rừng có Trà hoa vàng phân bố.....	12
Hình 2.1. Thu mẫu đất.....	27
Hình 2.2. Chọn mẫu trung bình.....	27
Hình 4.1. Đặc điểm hình thái cây Trà hoa vàng.....	41
Hình 4.2. Cấu tạo giải phẫu rễ cây	42
Hình 4.3. Cấu tạo giải phẫu thân.....	43
Hình 4.4. Cấu tạo giải phẫu lá.....	44